

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	<u>КІБЕРПСИХОЛОГІЯ</u>
Спеціальність	05 – Соціальні та поведінкові науки
Назва освітньої програми	053 – Психологія
Рівень вищої освіти	Психологія другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри педагогіки та психології, кандидат психологічних наук Лебедєва Наталія Володимирівна	+38 0505047993	mgu_psychology@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Кіберпсихологія» є вибірковим курсом професійної підготовки майбутніх магістрів-психологів, що спрямована на вивчення соціальнопсихологічних та культурних феноменів кіберпростору, психологічних аспектів взаємодії комп'ютерних та інтернет-технологій з особистістю, особливостей віртуального спілкування та міжособистісної взаємодії, патогенних ефектів віртуального простору. Навчальна дисципліна «Кіберпсихологія» знайомить здобувачів вищої освіти з соціальнопсихологічними та культурними феноменами кіберпростору. Дисципліна спрямована на підготовку до професійної діяльності в умовах інтенсивного розвитку інтернет-середовища та розповсюдження медіа контенту

Мета навчального курсу «Кіберпсихологія» полягає у розкритті психологічних аспектів взаємодії особистості з комп'ютерними та інтернет-технологіями, міжособистісної взаємодії у віртуальному середовищі.

Завдання курсу «**Кіберпсихологія**»:

- засвоїти понятійний апарат з «Кіберпсихології»;
- засвоїти теоретичні основи взаємодії людини з кіберпростором;
- навчити студентів розрізняти різні види кіберзалежностей;
- сформувати у студентів вміння виявляти та досліджувати патогенні ефекти кіберпростору, розробляти рекомендації щодо подолання їх негативних наслідків;
- розвинути у студентів навички ефективного спілкування в кіберпросторі, провадження професійної діяльності за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Передумови для вивчення дисципліни. «Кіберпсихологія» є складовою частиною дисциплін психологічного циклу вибіркового блоку. Її вивчення передбачає підвищення професійної компетентності практичних психологів та сприяє ефективній самореалізації їх, як фахівців.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Кіберпсихологія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК11. Здатність здійснення психологічного аналізу критичних ситуацій

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, психокорекційну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК12. Здатність здійснювати профілактику негативних проявів у поведінці соціальних груп і окремих осіб.

СК15. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, прийняття рішень та фасилітації.

Навчальна дисципліна «Кіберпсихологія» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН14. Підбирати і практично використовувати методи психокорекційного та психотерапевтичного впливу в процесі психологічної реабілітації різних груп клієнтів.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

знати:

- історію розвитку та категоріальний апарат кіберпсихології;
- психологічні особливості сприйняття інформації людиною;
- основні психологічні аспекти та теорії взаємодії комп'ютерних та інтернет-технологій з особистістю;
- позитивні та негативні аспекти взаємодії людини кіберпростором;
- основні види кіберадикцій, методи їх діагностики;
- прийоми ефективного віртуального спілкування, особливості їх застосування в побутовій та професійній сферах;
- особливості кіберкультури та кіберетикету.

вміти:

- працювати з сучасними інформаційними ресурсами та технологіями, володіти методами пошуку, аналізу, узагальнення, систематизації інформації з різних джерел;
- застосовувати методи та прийоми ефективного віртуального спілкування;
- виявляти та досліджувати патогенні ефекти віртуального простору (адикцію, відхід у віртуальність, комп'ютерну та ігрову залежність, залежність від соціальних мереж тощо);
- володіти правилами віртуального етикету, нормами поведінки у віртуальному середовищі.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/6	28/6	78/108	2	3	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	практ	сам. роб.		лекц.	практ	сам. роб.
Тема 1. Поняття кіберпсихології. Теорії взаємодії у сфері «людина – комп'ютер»	10	2	4	4	10	2	2	6
Тема 2. Психологія сприйняття інформації в інтернет-просторі	10	2	4	4	10	-	-	10
Тема 3. Кіберсоціалізація особистості	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 4. Психологія віртуального спілкування	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 5. Психологія соціальних мереж	20	2	4	14	20	2	2	16
Тема 6. Кіберкультура та її феномени. Патогенні ефекти кіберпростору	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 7. Психологічна діяльність у віртуальному просторі	20	2	4	14	20	2	2	16
Усього годин	120	14	28	78	120	6	6	108
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізі інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Поняття кіберпсихології. Теорії взаємодії у сфері «людина – комп'ютер» 1. Кіберпсихологія як наука. 2. Історія виникнення та розвитку мережі Інтернет. 3. Поняття кіберпростору та мережевого суспільства. 4. Вплив кібертехнологій та кіберпростору на психіку людини. 5. Поняття людино-комп'ютерної взаємодії. 6. Еволюція засобів людино-комп'ютерної взаємодії. 7. Теорії людино-комп'ютерної взаємодії.	4	2

	8. Кіберпростір як предмет аналізу соціальної і клінічної психології. 9. Психологічні особливості взаємодії людини з штучним інтелектом.		
2	Тема 2. Психологія сприйняття інформації в інтернет-просторі 1. Інформація в сучасному світі. 2. Характер розповсюдження та споживання інформації в інтернеті. 3. Психологія сприйняття інформації в мережі: мультимедійність, гіпертекстовість, читання «по діагоналі». 4. Інформаційна залежність як ознака сучасного суспільства.	4	
3	Тема 3. Кіберсоціалізація особистості 1. Поняття соціально адаптації та соціалізації в психології. 2. Поняття кіберсоціалізації, основні підходи до її визначення. 3. Теорія поколінь Вільяма Штрауса и Ніла Хоува. Характеристика соціалізації в кіберпросторі різних поколінь. 4. Складові процесу соціалізації у кіберпросторі.	4	
4	Тема 4. Психологія віртуального спілкування 1. Визначення процесу спілкування з точки зору загальної психології. 2. Поняття віртуального спілкування, його характеристика та види. 3. Форми віртуального спілкування. 4. Визначення образу «Я» при віртуальному спілкуванні. 5. Особливості віртуального спілкування під час дистанційного навчання. 6. Перепони віртуального спілкування. 7. Прийоми ефективного віртуального спілкування. 8. Принципи безпеки при віртуальному спілкуванні. 9. Вплив віртуального спілкування на дітей та підлітків. Методи контролю за віртуальним спілкуванням дітей.	4	
5	Тема 5. Психологія соціальних мереж 1. Поняття соціальної мережі. Історія виникнення та розвитку соціальних мереж. 2. Демографія соціальних мереж. Характеристика аудиторії соціальних мереж. 3. Психологічні особливості міжособистісної взаємодії в соціальних мережах. 4. Кіберадикції, пов'язані з соціальними мережами.	4	2
6	Тема 6. Кіберкультура та її феномени. Патогенні ефекти кіберпростору 1. Поняття кіберкультури. Кіберкультура в працях відомих вчених. 2. Основні представники кіберкультури. 3. Інтернет-субкультури. 4. Особливості інтернет-культури. 5. Правила та норми поведінки в мережі, кібер-етикет. 6. Поняття кіберадикції та кіберзалежності. 7. Види кіберадикцій.	4	

	8. Наслідки патогенного впливу кіберпростору на особистість та організм людини. 9. Психосоматичні розлади, пов'язані з взаємодією людини з кіберпростором. 10. Діагностика патогенних ефектів кіберпростору. 11. Психологічна допомога при різних видах кібератак.		
7	Тема 7. Психологічна діяльність у віртуальному просторі 1. Основні види професійної діяльності у кіберпросторі. 2. Професійно важливі якості особистості для роботи в Мережі. 3. Підвищення ефективності роботи в Інтернеті. 4. Особливості створення власної інтернет-сторінки, ведення сторінки в соціальних мережах. 5. Робота психолога он-лайн: передумови та перспективи. 6. Он-лайн психологічне консультування. 7. Ведення особистого блогу психолога. 8. Ведення власної інтернет-сторінки та сторінки в соціальній мережі.	4	2
	Всього	28	

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти щодо вивчення дисципліни «Кіберпсихологія» передбачає:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Поняття кіберпсихології. Теорії взаємодії у сфері «людина – комп'ютер» Передумови виникнення, історія та етапи розвитку кіберпсихології. Зарубіжні та вітчизняні дослідники в області кіберпсихології. Історія виникнення та розвитку Інтернету. Кіберпростір як предмет аналізу соціальної і клінічної психології. Зрушення в психіці сучасної людини: сприйняття простору, часу, техніки. Поняття штучного інтелекту. Психологічні особливості взаємодії людини з штучним інтелектом. Перспективи та наслідки заміни людини штучним інтелектом у різних сферах життя.	10	6

	<p>1. Підготувати доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Вклад Дж. Сулера в розвиток кіберпсихології. – Кіберпсихологія в Україні. – Кіберпсихологія в світі. – Перспективи кіберпсихології. – Штучний інтелект як заміна людині. – Межа між реальним та віртуальним. – Перспективи розвитку людино-комп'ютерної взаємодії. – Проблема взаємодії людини з комп'ютером з точки зору філософії. – Застосування доповненої реальності у різних сферах життя та діяльності. – Відомі теорії взаємодії людини з комп'ютерною системою. – Вихід до віртуальної реальності як механізм психологічного захисту. <p>Практичне завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Скласти хронологічну схему розвитку кіберпсихології. 3. Скласти бібліографію сучасних досліджень в області психології. 4. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі людино-комп'ютерної взаємодії, з вказанням посилань на електронні джерела. 5. Написати рецензію на дослідження компанії Microsoft «Бути людиною. Взаємодія людини та комп'ютера у 2020 році». 		
2	<p>Тема 2. Психологія сприйняття інформації в Інтернет-просторі</p> <p>Важливість інформації в сучасному світі.</p> <p>Особливості залучення пізнавальних процесів відчуття, сприйняття, мислення, уваги, пам'яті, уяви до сприймання, переробки та збереження інформації.</p> <p>Поняття інформаційного суспільства та інформаційного простору.</p> <p>Характер розповсюдження та споживання інформації в Інтернеті.</p> <p>Психологія сприйняття інформації в мережі: мультимедійність, гіпертекстовість, читання «по діагоналі».</p> <p>Інформаційна залежність та голод як ознака сучасного суспільства.</p> <p>Характер розповсюдження та споживання інформації в Інтернеті.</p> <p>Психологія сприйняття інформації в мережі: мультимедійність, гіпертекстовість, читання «по діагоналі».</p> <p>Інформаційна залежність та голод як ознака сучасного суспільства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати доповіді на теми: <ul style="list-style-type: none"> – Актуальність твердження «Хто володіє інформацією, той володіє світом» сьогодні. – Інформація як скарб, знання, товар, зброя. – Інформаційна залежність як ознака сучасного суспільства. 2. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі психології сприйняття інформації в Інтернеті. 	10	10
3	<p>Тема 3. Кіберсоціалізація особистості</p>	20	20

	<p>Поняття соціальної адаптації та соціалізації в психології. Стадії соціалізації: адаптації, індивідуалізації, інтеграції, трудової діяльності. Поняття кіберсоціалізації, основні підходи до її визначення та дослідження в зарубіжній та вітчизняній науці. Теорія поколінь: характеристика соціалізації в кіберпросторі різних поколінь. Особливості соціалізації цифрового покоління. Складові процесу соціалізації у кіберпросторі. Соціалізація особистості в соціальних мережах. Показники кіберсоціалізації. 1. Підготувати доповіді на теми: – Кіберсоціалізація молоді. – Теорія поколінь: що після Z. – Особливості взаємодії з новітніми технологіями представників різних поколінь. – Дослідження кіберсоціалізації в працях зарубіжних та українських вчених. Практичне завдання 2. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі кіберсоціалізації. 3. Підібрати методи діагностики кіберсоціалізації.</p>		
4	<p>Тема 4. Психологія віртуального спілкування Спілкування як суб'єкт-суб'єктна взаємодія, як обмін інформацією, як розуміння внутрішнього світу партнера. Поняття віртуального спілкування. Синхронне та асинхронне віртуальне спілкування. Спілкування в соціальних мережах: чатах, месенджерах, інтернет-форумах, відеозв'язок та під час групових відеоконференцій. Групи, спільноти, клуби – інтеграція в віртуальне середовище. Аксіологічна характеристика інтернет-середовища. Розшарування «віртуального Я» як постмодерністська концепція. Множинність «Я» в Інтернеті, поняття колективної особистості і колективного інтелекту. Мережеве ім'я: види, принципи підбору, етичний аспект. Аватар як психологічний символ і соціокультурне явище. Фейки і гра в «підробку особистості». Поняття флейму, флуду, холівару, тролінгу тощо. Конфлікти і проблеми спілкування в Мережі, способи їх вирішення. Особливості соціальної організації та групової динаміки в кіберпросторі. Особливості віртуального спілкування під час дистанційного навчання. Перепони віртуального спілкування. Відмінності реального та віртуального спілкування. Прийоми ефективного віртуального спілкування. Принципи безпеки при віртуальному спілкуванні.</p>	20	20

	<p>Вплив віртуального спілкування на дітей та підлітків. Методи контролю за віртуальним спілкуванням дітей. Спілкування у віртуальній реальності та спілкування зі штучним інтелектом, як реальність та як перспектива.</p> <p>1. Підготувати доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сучасне та майбутнє віртуального спілкування. – Конфлікти і проблеми спілкування в Мережі, способи їх вирішення. – Безпечне віртуальне спілкування. – Психологічні особливості ділового віртуального спілкування. – Віртуальне спілкування в системі дистанційного навчання. <p>Практичне завдання</p> <p>2. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі психологічних особливостей віртуального спілкування.</p> <p>3. Скласти набір правил мережевого етикету.</p>		
5	<p>Тема 5. Психологія соціальних мереж</p> <p>Поняття соціальної мережі. Історія виникнення та розвитку соціальних мереж. Мета соціальних мереж. Популярні соціальні мережі, їх спільні та відмінні риси. Демографія та характеристика аудиторії соціальних мереж. Конструювання віртуального «Я». Стратегії самопрезентації в соціальній мережі. Психологічні портрети користувачів соціальних мереж, їх класифікація, мотиви. Характеристика соціального середовища всередині соціальних мереж. Поняття віртуальних друзів, підписників, фоловерів. Психологічні особливості міжособистісної взаємодії в соціальних мережах. Віртуальні знайомства. Роль соціальної мережі в житті особистості. Коментарі, пости та лайки як засоби самовираження. Професійна та комерційна діяльність в соціальних мережах. Оформлення власної та комерційної сторінки, залучення підписників. Прийоми ефективної комунікації в соціальних мережах. Роль соціальних мереж в маніпулюванні масовою свідомістю.</p> <p>1. Підготувати доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Перша соціальна мережа. – Вплив соціальних мереж на підсвідомість. – Залежність від соціальних мереж. – Знайомства в соціальних мережах: психологічний аспект. – Психологічні аспекти прагнення до великої кількості віртуальних друзів та лайків. <p>Практичне завдання</p> <p>2. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі психологічних особливостей спілкування</p>	20	16

	<p>особистості в соціальних мережах, з вказанням посилань на електронні джерела.</p> <p>3. Скласти психологічний портрет людини за профілем в соціальній мережі.</p> <p>4. Проаналізувати особисту та комерційну сторінку в соціальній мережі.</p>		
6	<p>Тема 6. Кіберкультура та її феномени. Патогенні ефекти кіберпростору</p> <p>Кіберкультура та її феномени. Інтеграція в мережеві спільноти кіберкультури і соціальні ефекти розвитку мережі Інтернет (М. Дері та ін.)</p> <p>Концепція кіберкультури в працях класиків (М. Кастельс, Д. Харавей, Д. Белл).</p> <p>Кіберпанк, посткіберпанк: основні ідеї, представники, проблематика. Інтернет-субкультури.</p> <p>Гумор в інтернеті, кліше, популярні жарти, розіграші, інтернет-меми і способи їх поширення.</p> <p>Абсурдна інтернет-культура: інфантілізм, дадаїзм, занепад моралі.</p> <p>Кіберфемінізм, криптоанархізм, маніфест незалежності кіберпростору.</p> <p>Соціально-політичні концепції Мережі. Правила та норми поведінки в мережі, кіберетикет.</p> <p>Аналіз негативних проявів, які виникають в результаті взаємодії людини з кіберпростором.</p> <p>Визначення понять «кіберадикція», «інтернет-адикція», «кіберзалежність», «інтернет-залежність».</p> <p>Види кібер-адикцій.</p> <p>Наслідки патогенного впливу кіберпростору на особистість та організм людини.</p> <p>Психосоматичні розлади, пов'язані з взаємодією людини з кіберпростором.</p> <p>Діагностика патогенних ефектів кіберпростору.</p> <p>Психологічна допомога при різних видах кіберадикцій.</p> <p>1. Підготувати доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Субкультури в кіберпросторі. – Гумор в інтернеті. – Абсурдна інтернет-культура. – Норми поведінки в Мережі. – Вплив кіберкультури на культуру суспільства в реальному житті. – Психологічні причини ігрової залежності. – Залежність від онлайн-покупок. – Причини та наслідки кіберсексуальної залежності. – Причини та симптоми кіберхвороби. – Кіберхондрія як різновид іпохондрії. – Феномен фейсбук-депресії. – Залежність від постійного доступу в інтернет. – Смартфономанія як вид кіберадикції. – Діагностика кіберадикцій. <p>Практичне завдання</p> <p>2. Скласти перелік інформаційних інтернет-ресурсів, присвячених кіберкультури. Навести посилання.</p>	20	20

	<p>3. Скласти глосарій інтернет-мови.</p> <p>4. Підібрати методики діагностики кіберзалежностей. Провести тестування своєї групи або знайомих за допомогою сервісу гугл форми. Обробити, узагальнити та інтерпретувати отримані результати.</p> <p>5. Скласти бібліографію досліджень, присвячених проблемі психологічних особливостей кіберадикцій, з вказанням посилань на електронні джерела.</p> <p>6. Розробити рекомендації щодо зниження залежності від інтернету.</p>		
7	<p>Тема 7. Психологічна діяльність у віртуальному просторі</p> <p>Основні види професійної діяльності у кіберпросторі: фріланс, блогерство, копірайтинг, рерайтинг, онлайн-навчання, психологічне консультування, інтернет-продажі, інтернет-маркетинг.</p> <p>Риси особистості необхідні для успішної професійної діяльності в Мережі.</p> <p>Організація розпорядку дня та робочого місця (контроль та вольова регуляція діяльності, зміна праці та відпочинку, оптимальна тривалість робочого часу).</p> <p>Протидія професійному та емоційному вигоранню.</p> <p>Підвищення ефективності роботи в Інтернеті.</p> <p>Особливості створення власної інтернет-сторінки, ведення сторінки в соціальних мережах.</p> <p>Правила залучення та утримання клієнтів.</p> <p>Засоби аналізу цільової аудиторії.</p> <p>Передумови перенесення професійної діяльності психолога в мережу Інтернет.</p> <p>Консультування через засоби відеозв'язку, соціальні мережі та месенджери.</p> <p>Ведення особистого блогу психолога, інтернет-сторінки та сторінки в соціальній мережі.</p> <p>Особливості самопрезентації як професіонала, та пошук клієнтів.</p> <p>Етичні норми та правила он-лайн-консультування.</p> <p>Застосування сучасних інформаційних методів у професійній діяльності.</p> <p>1. Підготувати доповіді на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Фріланс як нова форма професійної діяльності. – Психологічні особливості Інтернет-реклами. – Психологічні особливості дистанційного навчання. – Дистанційна освіта як повноцінна заміна традиційної: психологічний аспект. – Емоційне вигорання фахівців, які працюють віддалено. – Законодавче регулювання віртуальної діяльності. – Розлади психічного та соматичного здоров'я фахівців, які працюють віддалено. – Психологічні особливості діяльності в мережі Інтернет (один вид діяльності на вибір). – Психологічна допомога он-лайн: аргументи за та проти. – Самопрезентація психолога в Мережі, пошук клієнтів. – Застосування інноваційних технологій при роботі психолога он-лайн. – Інтерактивні технології психодіагностики. <p>Практичне завдання</p>	20	16

	2. Скласти психологічний портрет людини, яка буде ефективно працювати віддалено. 3. Проаналізувати популярність наступних пошукових запитів (за допомогою сервісу Google Trends): «психолог он-лайн», «віддалена психологічна допомога», «психологічна консультація он-лайн». Проаналізувати популярність запитів в Україні в цілому та за окремими регіонами в різні часові проміжки.		
	Всього	120	108

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; тестовий контроль знань, робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	--

Питання до заліку

1. Характеристика кіберпсихології як науки.
2. Поняття кіберпростору.
3. Поняття мережевого суспільства.
4. Характеристика людино-комп'ютерної взаємодії.
5. Основні теорії людино-комп'ютерної взаємодії.
6. Психологічні особливості взаємодії людини з штучним інтелектом.
7. Поняття інформації, її види, форми та властивості.
8. Психологія сприйняття інформації в мережі.
9. Психологія інтернет-пошуку.
10. Поняття кіберсоціалізації, основні підходи до її визначення.
11. Характеристика соціалізації в кіберпросторі різних поколінь.
12. Показники кіберсоціалізації.
13. Складові процесу соціалізації у кіберпросторі.
14. Поняття віртуального спілкування. Види віртуального спілкування.
15. Форми віртуального спілкування.
16. Особливості соціальної організації та групової динаміки в кіберпросторі.
17. Перепони віртуального спілкування.

18. Методи підвищення ефективності віртуального спілкування.
19. Характеристика соціальних мереж. Демографія соціальних мереж.
20. Психологічні портрети користувачів соціальних мереж, їх класифікація, мотиви.
21. Психологічні особливості міжособистісної взаємодії в соціальних мережах.
22. Професійна та комерційна діяльність в соціальних мережах.
23. Роль соціальних мереж в маніпулюванні масовою свідомістю.
24. Кіберкультура і її феномени.
25. Концепція кіберкультури в працях класиків.
26. Інтернет-субкультури.
27. Правила та норми поведінки в мережі, кібер-етикет.
28. Визначення понять «кіберадикція», «інтернет-адикція», «кіберзалежність», «інтернет-залежність».
29. Види кібер-адикцій.
30. Наслідки патогенного впливу кіберпростору на особистість та організм людини.
31. Діагностика патогенних ефектів кіберпростору.
32. Психологічна допомога при різних видах кіберадикцій.
33. Основні види професійної діяльності у кіберпросторі.
34. Професійно важливі якості особистості для роботи в Мережі.
35. Протидія професійному та емоційному вигоранню в Мережі.
36. Онлайн психологічне консультування.
37. Особливості самопрезентації психолога онлайн як професіонала.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОГО ПЕРЕДВИЩОГО РІВНЯ ОСВІТИ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	--/	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	--/	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	--/	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	--/	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів.** Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів.** Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів.** Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- **«задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів.** Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- **«задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів.** Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів.** Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів.** Студент не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Богуш В.М., Богуш В. В., Бровко В.Д., Настрадін В.П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту: навч. посіб. – Київ: Ліра-К, 2020. 553 с.
2. Варіативність соціалізації особистості в умовах сучасного інформаційного суспільства : монографія / авт. колектив : Н. М. Токарева, А. В. Шамне, О. О. Халік та ін.; ред. Н. М.Токаревої. Київ : ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2017. 220 с.
3. Лашкіна М.Г. Навчально методичний комплекс з дисципліни «Психологія Інтернету» / Фонд НТБ НАУ. – 2020.
4. Махній М.М. Мережеве суспільство : кіберпсихологічний путівник. Київ : Academia.edu, 2018. 176 с.
5. Немеш О. М. Віртуальна діяльність особистості: структура та динаміка психологічного аналізу: монографія К. : Слово, 2017. 391 с
6. Татьянчиков А. О. Кіберпсихологія : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання] / А.О. Татьянчиков ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2020. – 31 с.
7. Череповська Н., Дідик Н. Медіапсихологічні ресурси подолання травми війни : практичний посібник / уклад. Н. Череповська ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. – 210 с.

Допоміжна:

1. Зінченко О. В. Психологічний аналіз проблеми інтернетспілкування. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2014. Вип. 2(2). С. 26-31.
2. Культура віртуального спілкування: методичні поради /Упр. культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського. Хмельницький, 2014. 28 с.
3. Онищенко О. С., Горовий В. М., Попик В. І. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства : [монографія] / Онищенко О. С., Горовий В. М.,Попик В. І.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2013. –220 с
4. Паламарчук С.А., Шемендюк О.В., Ляшенко Г.Т., Ткач В.О. Забезпечення захисту кіберпростору в провідних країнах світу. Збірник наукових праць Військового інституту телекомунікацій та інформатизації. – Вип. 1, 2020. – С. 58-64.
5. Соколов К.О., Гудима О.П. Підхід до розробки елементів структури системи виявлення деструктивного впливу у кіберпросторі. Наукоємні технології. – № 4, 2019. – С. 426-432.

6. Ярченко Ю. В. Інтернет-залежність молоді як соціальна проблема / Ю. В. Ярченко, А. Дрюк // Вісник Приазовського державного технічного університету Reporter of the Priazovskyi State Technical University : зб. наук. праць / ДВНЗ «ПДТУ». – Маріуполь, 2019. – Вип. 3. – С. 75-81.

Інформаційні ресурси

1. 1 Законодавство України – <https://rada.gov.ua/news/zak>
2. Наукова періодика України – <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
3. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» – <http://chitalka.info/psy.html>.
4. Вісник психології і соціальної педагогіки – <http://psych.kiev.ua/nma-referats/flarefers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
5. Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.
6. Національна парламентська бібліотека України – nplu.kiev.ua
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – nbuv.gov.ua
8. Державна науково-медична бібліотека України – ukrlibworld.kiev.ua/med4. gntb.n-t.org
9. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) – lucl.lucl.kiev.ua. ukrbook.net
10. Українська електронна бібліотека – lib.com.ua -